

Welcome to Phuket Data :: โบราณวัตถุในจังหวัดภูเก็ต

ย ย ๓.๒.๑(๑) โบราณวัตถุ ฝศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์

sommai@usa.com-----ย ย

ย โบราณวัตถุในวัดไชยธาราราม(วัดฉลอง)

ต้องยอมรับว่า บารมีของท่านสมเด็จพระเจ้า(แช่ม) ได้ช่วยให้ถาวรวัตถุในวัดฉลองพัฒนาไปอย่างมีมิติชัด ย ย
ศรัทธาหาชนยังคงทอมน้ำใจสืบมาแต่ครั้งวีรกรรมศิษยานุศิษย์ของท่านสมเด็จพระเจ้าผจญขุนจีน พ.ศ. ๒๔๑๙

กุลีเหมืองแร่ได้ก่อกำเริบจนพระยาวิชิตสงครามเจ้าเมืองภูเก็ตต้องหนีไปตั้งหลักสร้างจวนเมืองภูเก็ตที่บ้านท่าเรือ
พวกก่อความวุ่นวายในครั้งนั้นทางเมืองหลวงเรียกว่าอั้งยี่ ส่วนภูเก็ตเรียกว่า วุ่นจีน เกิดเหตุเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๙

(มท.ภูเก็ต ๒๓๑๒)

ย

ย ย ย ย เมื่อวุ่นจีนเข้าปล้นตีเมืองจนวุ่นวาย ได้ขยายเขตไปจนถึงเขตบ้านฉลอง ย ใกล้วัดโคกโดนด(วัดลัฏฐินาราม)มีบ้านเรือนอยู่หลายหลัง
วุ่นจีนก็เผาทั้งเสียจนกำเนิดชื่อทั้งไว้ว่า บ้านไฟไหม้ ปัจจุบันมีบ้านเรือนไทยถิ่นภูเก็ตอยู่เพียงหลังเดียว และได้อาศัยรูปแบบบ้าน"ขุนมรดก"
ประกอบกับกฎของท่านสมเด็จพระเจ้า ๔ เป็นแบบอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กลาง

เมื่อท่านสมเด็จพระเจ้า ๔ ไม่ยอมรับนิมนต์หนี ชาวบ้านฉลองจึงต้องป้องกันภัยได้รับผ้ายันต์(ผ้าประเจียด)จากท่านสมเด็จพระเจ้า ๔ ปิดคลุมหัวเข้าต่อสู้ให้วุ่นจีนแพ้
แล้วแพ้อย ย ย ย จนวุ่นจีนได้ตั้งฉายาศิษย์วัดฉลองว่า พวกหัวขาว และแม้ว่าจะได้ตั้งคำหัวของท่านสมเด็จพระเจ้าไว้ถึงพันเหรียญ ก็ไม่สามารถทำลายวัดฉลองได้
จำเป็นต้องยอมแพ้อยไปโน้ที่สุด

ความทราบถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ย จึงได้โปรดเกล้า ๔ นิมนต์ท่านสมเด็จพระเจ้าเข้าเฝ้าในปี พ.ศ. ๒๔๒๐ ย ย
รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูวิสุทธิวงษาจารย์ญาณมุนี สังฆปาโมกข์เมืองภูเก็ตตราตั้ง

ย ย ย ย ย "ให้เจ้าอธิการแช่มวัดไชยธาราราม ย เป็นพระครูวิสุทธิวงษาจารย์ญาณมุนี เจ้าคณะใหญ่เมืองภูเก็ต ขอพระคุณจงเอาธุระพระพุทธศาสนา
เป็นภาระสั่งสอนช่วยรับอธิกรณ์และอนุเคราะห์พระภิกษุสามเณรในคณะโดยสมควร ย ย ย จึงมีสุข สวัสดิ์เจริญในพระพุทธศาสนาเทอญ ตั้งแต่ ๓ วัน ๔๔
๖ คำ ปิณฑมฤตติก พุทธศาสนากาล ๒๔๒๐ พรรษา เป็นวันที่ ๓๔๗๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ๔"ตาลปัตรของท่านสมเด็จพระเจ้า(แช่ม)

ย ย ย ย ย หลังจากวุ่นจีน(อั้งยี่)ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๙ วัดฉลองก็ได้รับพระราชทานนามเป็นวัดไชยธาราราม (ไชย=ดีกว่า, เจริญกว่า; ย ย ย ธารา=ลำธาร,
สายน้ำ, ทางน้ำ; ย อาราม,-ราม=สวนอันเป็นที่รื่นรมย์, วัด) ย ย ย ย พของท่านวัดฉลองก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้า ๔ เป็นพระครูวิสุทธิวงษาจารย์ญาณมุนี
สังฆปาโมกข์ เป็นสมณศักดิ์สูงมากที่พระภิกษุหัวเมืองชั้นนอกจะได้รับพระมหากรุณาธิคุณเช่นนั้น ย ย ย พระครูวิสุทธิวงษาจารย์ญาณมุนี(แช่ม)
ได้รับพระราชทานตาลปัตรสมณศักดิ์(พัดยศ)เทียบชั้นสมเด็จพระเจ้า ย ย ย พี่น้องชาวภูเก็ตในช่วงสมัยตอนต้นรัชกาลที่ ๕
จึงถวายสมณศักดิ์สมัญญาของท่านวัดฉลอง(แช่ม)ว่า พของท่านสมเด็จพระเจ้า และเรียกขานสมณศักดิ์สมัญญานี้มาโดยตลอด

ย ย ย ย ย พของท่านสมเด็จพระเจ้า(แช่ม) ย ย ย ยังได้รับพระราชทาน ตาลปัตรเกียรติคุณ ซึ่งวัดไชยธารารามได้เก็บรักษาให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ย
เป็นเกียรติประวัติแด่พของท่านสมเด็จพระเจ้า พระครูวิสุทธิวงษาจารย์ญาณมุนี(แช่ม) และวัดไชยธาราราม
บริเวณตัวตาลปัตรเกียรติคุณทำด้วยผ้าพื้นสีเหลืองทอง ขอบตาลปัตรติดดินสีทองเข้ม กลางตาลปัตรด้านบนปักดิ้นรูปอุณาโลมแผ่ศมมอยู่บนดิ้นรูปพานสองชั้น ย ย
รูปพานอยู่บนหลังเศียรช้างเอราวัณ(ช้างสามเศียร ช้างทรงของพระอินทร์) ช้างเศียรช้างเอราวัณ ย บัสดิรูปฉัตร ๗ ชั้น ย
ด้านขวาปักเป็นรูปทหารสวมหมวกถือดาบทั้งสองมือ ย ด้านซ้ายปักรูปทหารมือขวาถือดาบ มือซ้ายถือโล่ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ย ย ย
ตรงยอดด้ามถือหรือส่วนล่างของตาลปัตรปักดิ้นรูปจักรและตรี ย อันเป็นพระสัญลักษณ์แห่งราชวงศ์จักรี

ย ย ย ย ย ตาลปัตรเกียรติคุณของพของท่านสมเด็จพระเจ้า(แช่ม)แห่งวัดไชยธาราราม(วัดฉลอง) ย ย ย เป็นตาลปัตรที่ยังคงรักษาไว้ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุด
เป็นตาลปัตรที่เก่าแก่ที่สุดและเป็นโบราณวัตถุตาลปัตรเกียรติคุณที่ทรงคุณค่าควรแก่ความภาคภูมิใจ ไม่เท่า

ย ย ย ย ย ไม่เท่าของท่านพท่านสมเด็จพระเจ้ามี ๒ อัน ย อันใหญ่เป็นไม้เท้าที่มีประวัติตั้งพระนิพนธ์ของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ เรื่องพระครูวัดฉลอง ย ย
มีความยาว ๑๖๐ ซม. ท่อนด้านบนมีความยาวรอบนอก ๗.๓ ซม. เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๓๒ ซม. ย เรียวเล็กลงไปถึงปลายมีความยาวรอบนอก ๖ ซม. ย ย
เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๙๐ ซม. ไม้เท้าอีกอันมีขนาดเล็กกว่าอันใหญ่เล็กน้อยผ้าย

ย ย ย ย หลัง พ.ศ.๒๔๑๙ อันเป็นการสิ้นสุดศึกจีน(ฮังยี่)เมืองภูเก็ตแล้ว ย ชื่อเสียงของวัดฉลอง(วัดไชยธาราราม) ตำบลฉลอง อำเภอทุ่งคา(ชื่อสมัยก่อน) จังหวัดภูเก็ต และพ่อท่านสมเด็จเจ้าแช่ม ย ก็ปรากฏแพร่หลายสู่ศรัทธามหาชนฝั่งตะวันตกแพร่กระจายไปถึงเมืองป็นาย ประเทศมาเลเซีย

ย ย ย ย ย สมเด็จ ฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ บิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย
ได้ทรงนิพนธ์เรื่องราวของพ่อท่านสมเด็จเจ้าแช่มไว้ในนิทานโบราณคดีเรื่องพระครูวัดฉลอง ย ย เรื่องวัดฉลองจึงเป็นที่รู้จักแพร่หลายทั่วแผ่นดินไทย

ย ย ย ย ย นอกจากศรัทธามหาชนจะรู้จักพ่อท่านสมเด็จเจ้าแช่ม และไม่เท่าคักศิทธิ์ที่มีเกร็ดพิสดารแล้ว ย เมื่อเข้ามาสัมผัสการพ่อท่านนอก ณ
วิหารหลวงพ่อเจ้าวัด ย ย ย ก็จะมีศิลปกรรมของช่างนิรนามที่ได้นิรมิตพระพุทธรูปปางมารวิชัย ย พระพักตร์กลมอ้มเิบเป็นพุทธลักษณะที่งดงามแล้ว ย
ยังได้ตกแต่งฐานพระพุทธรูปพ่อท่านนอกหรือหลวงพ่อเจ้าวัดเป็นรูปชายผ้าสามเหลี่ยมห้อยลงทับ ผ้าทิพย์
ที่ได้รับการตกแต่งลดลาลายปูนปั้นนูนรูปเถาวัลย์ดอกไม้บานด้วยความประณีต ผู้ใส่ใจในงานศิลปะต่างก็ยอมรับกันว่า ในบรรดาผ้าทิพย์ที่มีอยู่ในจังหวัดภูเก็ต
ผ้าทิพย์ตรงฐานหลวงพ่อเจ้าวัดเป็นผ้าทิพย์ที่มีความงดงามประณีตที่สุดเท่าวนหรี

ย ย ย ย ย ประสิทธิ ชินการณ ชุมทรัพย์วัฒนธรรมภูเก็ต เล่าว่า ในวิหารพ่อท่านวัดนอกมีนทิสูริยืนถือกระบองด้านหน้าพระพุทธรูปที่มีผ้าทิพย์สวยงามนั้น
จำนวน ๒ ตนย แต่ถูกคนสติไม่ดีทุบทำลายเหลือเพียงตนขวามือพระพุทธรูป ย ชาวบ้านเรียกว่า ทาวนนทรี(ประสิทธิ ชินการณ ให้สัมภาษณ์ ๒๕๓๒)ตาชี้เหล็ก

ย ย ย ย ย ในการสร้างพระประธานในอุโบสถ มีเศษปูนเหลืออยู่ ช่างปั้นผู้มีอารมณ์ขันได้ปั้นรูปตาแก่นั่งตะบันหมากย ทั้งไว้ในอุโบสถย
เมื่อพระภิกษุกราบไหว้องค์พระประธานก็จำต้องไหว้ตาชี้เหล็กผู้เป็นฆราวาสด้วย ย ย ย พ่อท่านช่วงอดีตเจ้าอาวาสรูปต่อจากพ่อท่านสมเด็จเจ้า
เห็นว่าไม่เหมาะสมย ย จึงได้ย้ายตาชี้เหล็กไปแทนที่ทาวนนทรีตนที่ถูกคนสติไม่ดีทำลายในวิหารพ่อท่านวัดนอก
เด็กวัดได้ไปติดสินบนตาชี้เหล็กบันดาลให้ควายมาชนให้ดูหน้าวัดย จะเป็นด้วยเหตุใดก็ตาม ความประสงค์ของเด็กวัดก็สำเร็จ
จึงได้แก่นบด้วยการให้ตาชี้เหล็กสูบบุหรี่(ประสิทธิ ชินการณ ให้สัมภาษณ์ ๒๕๓๒)ย ย
คนที่เชื่อถือต่อมาก็กระทำดั่งนั้นด้วยเพียงแต่เปลี่ยนความประสงค์เป็นอย่างอื่นย ย แต่สาธุชนจะเปลี่ยนเป็นความดีและอะไรก็ตามที่มีคุณค่าควรแก่การสรรเสริญ.
กำแพงวัดฉลอง

ย ย ย ย ย ย ย ย เมื่อปี พ.ศ. 2419 ได้เกิดควมวุ่นวายขึ้นในเมืองภูเก็ต ด้วยก๊ลิจีนเหมืองแรก่อการกำเริบเข้าทำลายทรัพย์สินย
ฆ่าฟันคนไทยและคนจีนที่มีครอบครัวเป็นคนไทยล้มตายลงเป็นจำนวนมากย ย ย ย ย ย ย ย บ้านฉลอง
เป็นหมู่บ้านคนไทยที่คนจีนเข้าก่อการวุ่นวายด้วยแห่งหนึ่งย ชาวบ้านต้องละทิ้งไร่นา บ้านช่อง
เข้าอาศัยความเมตตาของพ่อท่านสมเด็จเจ้า(แช่ม)เป็นที่พึ่งอยู่ในกำแพงแก้วพระอุโบสถ

ย ย ย ย ย ย ย ย ย จนเมื่อเหตุการณ์สงบลงแล้ว ชาวบ้านได้ช่วยกันทำเตาเผาอิฐขึ้นในทุ่งนาทางทิศตะวันออก นำเอาอิฐมาก่อกำแพงวัดขึ้นโดยรอบทั้งสี่ด้านย
เว้นเพียงประตูทางเข้าออกไว้ ๔ ทิศ ทั้งนี้เพื่อป้องกันภัยจลาจลด้วยความไม่ประมาท

ย ย ย ย ย ย ย ย ย กำแพงเก่าได้ทรุดโทรมไปตามกาลเวลา ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต
สถาบันราชภัฏภูเก็ตและวัดไชยธารารามจึงได้บูรณะกำแพงบางส่วนขึ้นใหม่ตามรูปแบบเดิม เมื่อย พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อคงไว้เป็นอนุสรณ์สืบไป.

บรรณานุกรม

กลุ่มผู้สนใจประวัติศาสตร์เมืองภูเก็ต บรรณานิการ วัดไชยธารา
ราม(วัดฉลอง) ภูเก็ตการพิมพ์ ย ๒๕๓๒, ๖๔ หน้า ประสิทธิย ชินการณัย อายุ ๖๓ ปี ถนนดีบุก ตลาดเหนือ อำเภอ
เมือง ภูเก็ต ให้สัมภาษณ์สมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ เมื่อ
พ.ศ.๒๕๓๒ สมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ รวบรวม "วัดไชยธาราราม" เสริมรู้เมือง
ภูเก็ต หน้า ๓๘ย ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ตย ย
๒๕๒๖,ย ๒๕๓๐ นาย อัดลำเนา
จังชุย : เลื้อกันฝนชาวเมือง

ย ย ย ย ย แร่ดีบุกเป็นทรัพยากรหลักที่สำคัญมากที่สุดของภูเก็ตมาไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ ปีย การขุดค้นหาแร่ดีบุกได้พัฒนาจากการเก็บหาแร่บนพื้นผิวดินไปเป็นเหมืองรูย
เหมืองแล่นย เหมืองหาบ เหมืองสูบย เหมืองฉีดหรือเหมืองเรือขุดย จนเป็นแปดุดแร่ในท้องทะเลที่ค่อนข้างลึก

ย ย ย ย ย ในช่วงที่เหมืองหาบกำลังเป็นที่นิยมเมื่อร้อยละปีที่ผ่านมา ย
กรรมกรชาวจีนจำนวนมากได้เข้ามาภูเก็ตเป็นก๊ลิเหมืองหาบได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของบรรพชนภูเก็ต

ย ย ย ย ย ย กระบองและพังงาออกไปแล้ว ย ย ก็จะต้องเป็นภูเก็ตที่มีฝนตกชุกย ยิ่งเมื่อป่าไม้อุดมสมบูรณ์ไม่มีวิกฤตทางสิ่งแวดล้อมอย่างปัจจุบัน
ฝนภูเก็ตจึงตกชุกระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายนย ย กรรมกรเหมืองต้องกรากกล้าฝนเป็นระยะยาวนานย ย ย

สมหมาย ปิ่นพุทธรศิลป์
sommaipin@hotmail.com
โทร. 081 326 2549

ย

พจนสารอันดามัน

ประวัติศาสตร์ [ข้อมูลภูเก็ต](#)